

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
16.09.2019.- 20.09.2019.

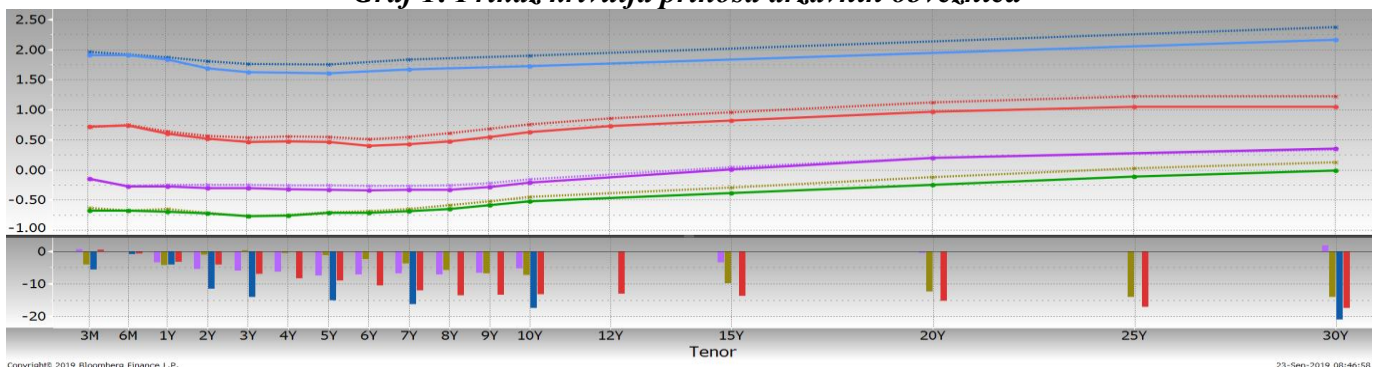
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan		
	13.9.19	20.9.19	13.9.19	20.9.19	13.9.19	20.9.19	13.9.19	20.9.19	20.9.19
2 godine	-0,71	-0,72	1,80	1,68	0,57	0,52	-0,24	-0,29	
5 godina	-0,70	-0,71	1,75	1,60	0,56	0,46	-0,25	-0,33	
10 godina	-0,45	-0,52	1,90	1,72	0,76	0,63	-0,15	-0,21	

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	13.9.19	20.9.19	
3 mjeseca	-0,484	-0,551	↓
6 mjeseci	-0,678	-0,677	↑
1 godina	-0,637	-0,684	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 20.09.2019. godine (pune linije) i 13.09.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Trgovinski rat između SAD i Kine je utjecao na smanjenje globalnog ekonomskog rasta na najniže razine u posljednjih 10 godina, priopćeno je iz OECD-a. Prema prognozama OECD-a koje su objavljene prošlog tjedna, očekivana stopa globalnog ekonomskog rasta u tekućoj godini iznosi 2,9% (ranije prognozirano 3,2%), što je ujedno i najniža stopa od finansijske krize 2008. godine, dok se za 2020. godinu očekuje rast od 3,0% (ranije prognozirano 3,4%).

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su na početku proteklog tjedna bilježili smanjenje, pa je tako zaustavljen rast istih koji je bio izražen u tjednu ranije. Na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama, između ostalog, najveći utjecaj je imala vijest o napadu na naftna postrojenja u Saudijskoj Arabiji. Iako su nakon toga prinosi blago korigirani naviše, već sredinom tjedna prinosi su ponovo smanjeni u svjetlu iščekivanja priopćenja FOMC-a. Promatrano na tjednoj razini, prinosi sigurnijih obveznica kraćeg i srednjeg roka su zabilježili blagi pad između 1 i 2 bazna boda, dok je veće smanjenje zabilježeno kod obveznica dužeg roka dospijeća. Prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je tako smanjen za 7 baznih bodova, dok se prinos obveznica s rokom dospijeća od 30 godina, nakon 9 dana, ponovo našao u negativnoj zoni.

Potpredsjednik ECB De Guindos je izjavio da sve dok se inflacija ne vrati ka ciljanoj razini ECB, kamatne stope u regiji neće biti povećane, te je dodao da ekonomski rizici i dalje naginju ka dolje, dok je

član UV De Gaulhau, izjavio da će ECB vjerojatno imati reviziju strategije pod vodstvom Christine Lagarde (čije je imenovanje na funkciju predsjednika ECB potvrdio europski Parlament), s tim da osobno ne vidi potrebu za promjenom ciljane razine inflacije. Nakon odluke ECB da ponovo aktivira program kupovina obveznica na neodređeno razdoblje, glavni ekonomista ECB Lane je izjavio da prema trenutnim projekcijama postoji uvjerenje da ECB ima dovoljno prostora za kupovinu obveznica duže vremensko razdoblje, a da se pri tome ne približi maksimalnim postavljenim limitima koji se odnose na razinu duga koju ova institucija može da drži u svom vlasništvu. Ministar financija Njemačke Sholz je izjavio da Vlada ima dovoljno prostora da uzme u obzir financiranje planiranog „klimatskog paketa“, prije nego što bude potrebno raspravljati o žrtvovanju politike balansirano proračuna. Nakon toga, Vlada Njemačke je odobrila paket mjera protiv klimatskih promjena u vrijednosti od oko 54 milijarde EUR. Najavljeno je da se ne očekuje da će navedeni paket zahtijevati dodatnu emisiju duga, što se negativno odrazilo na pad prinosa njemačkih obveznica dužeg roka dospjeća.

Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je povećala dugoročni rejting Španjolske na A sa A-. Izgledi rejtinga su promijenjeni s „pozitivan“ na „stabilan“. Promjena prinosa je uslijedila nakon zatvaranja tržišta u petak, ali su prinosi španjolskih obveznica (prije ove objave) na tjednoj razini smanjeni za oko 7 baznih bodova na cijeloj krivoj prinosa. Prinosi italijanskih obveznica su na početku tjedna pratili pad prinosa ostalih obveznica eurozone. Ipak, već narednog dana prinosi su povećani nakon što je bivši zamjenik premijera Italije Matteo Renzi najavio da napušta Demokratsku stranku, na čijem je čelu nekada bio, te da će osnovati novu stranku. Demokratska stranka čini dio nove koalicijske Vlade Italije, tako da se ovo priopćenje odrazilo na rast prinosa italijanskih obveznica. Na tjednoj razini prinosi italijanskih obveznica kraćeg roka dospjeća su zabilježili blagi pad od oko 1 baznog boda, dok su prinosi obveznica sa srednjim i dugim rokom dospjeća povećani za 3,5-4 bazna boda.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (final.)	KOLOVOZ	1,0%	1,0%	1,0%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (final.)	KOLOVOZ	0,9%	0,9%	0,9%
3.	Stopa inflacije – Italija (final.)	KOLOVOZ	0,5%	0,5%	0,3%
4.	Stopa inflacije – Austrija	KOLOVOZ	-	1,5%	1,4%
5.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	KOLOVOZ	0,6%	0,3%	1,1%
6.	Povjerenje potrošača – EZ (prelim.)	RUJAN	-7,0	-6,5	-7,1
7.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	RUJAN	-38,0	-22,5	-44,1
8.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	SRPANJ	-	1,1%	1,6%
9.	Bilanca tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	20,5	18,4
10.	Bilanca tekućeg računa – Italija (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	8,42	5,05
11.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	2.409,9	2.386,4
12.	Industrijske pordužbine – Italija (G/G)	SRPANJ	-	-1,0%	-4,9%
13.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	SRPANJ	-	-0,6%	-0,8%
14.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	SRPANJ	-	1,7%	1,4%
15.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	KOLOVOZ	-	3,5%	3,4%

SAD

Na prošlotjednom sastanku FOMC-a donesena je odluka da se referentna kamatna stopa smanji za 25 baznih bodova, te da bude u rasponu od 1,75% do 2,00%, što je bilo i očekivano. Ovo je ujedno i drugo smanjenje referentne kamatne stope ove godine. Također, FOMC je smanjio stopu na višak rezervi koje banke drže kod Fed (tzv. IOER) za 30 baznih bodova na 1,8%. Predsjednik Fed Powell je izjavio da ukoliko ekonomija počne naglo slabiti, Fed će reagirati ponovnim smanjenjem referentne kamatne stope. Također, Powell je naglasio da je pad korporativnih investicija posljedica nesigurnosti vezanih za trgovinski rat i pogoršanje ekonomskih izgleda u Europi. Istodobno, Fed je objavio revidirane prognoze stope GDP-a i inflacije. Stopa GDP-a za tekuću godinu je smanjena na 2,1% (za 0,1% smanjena u odnosu na lipanjske projekcije), za 2020. godinu je ostala nepromijenjena (2,0%), dok je za 2021. godinu

smanjena na 1,8%, što je 0,1% manje u odnosu na projekcije iz lipnja. Stope inflacije za tekuću, narednu i 2021. godinu su zadržane na razinama od 1,5%, 1,9% i 2,0%, respektivno.

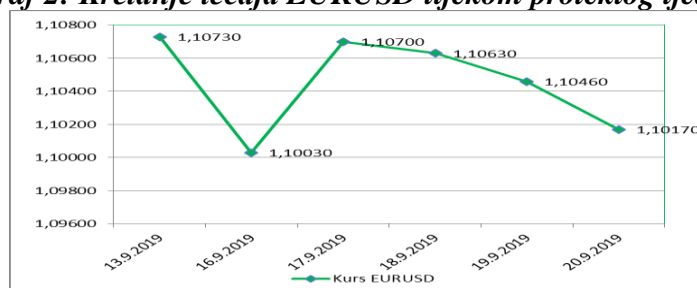
Koncem tjedna trgovinski predstavnici SAD i Kine nastavili su trgovinske pregovore prvi put nakon skoro dva mjeseca. Dvije najveće svjetske ekonomije pokušavaju premostiti duboke dubioze u politici, te pronaći izlaz iz trgovinskog rata. Međutim, tijekom vikenda je objavljena vijest da su zvaničnici Kine otkazali posjetu u dvije poljoprivredne države SAD, što je izazvalo pesimizam na financijskom tržištu, te utjecalo na smanjenje prinosa na obveznice, koji su smanjeni za 12 do 18 baznih bodova na tjednoj razini.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks	KOLOVOZ	-0,1%	0,0%	0,4%
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	13. RUJNA	-	-0,1%	2,0%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. RUJNA	213.000	208.000	206.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	15. RUJNA	-	62,7	63,2
5.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	KOLOVOZ	0,2%	0,6%	-0,1%
6.	Iskorištenost kapaciteta	KOLOVOZ	77,6%	77,9%	77,5%
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije	RUJAN	10,5	12,0	16,8
8.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	KOLOVOZ	-0,7%	1,3%	2,5%
9.	Indeks započetih kuća (M/M)	KOLOVOZ	5,0%	12,3%	-1,5%
10.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	KOLOVOZ	-1,3%	7,7%	6,9%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,1073 na razinu od 1,1017.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE na kojoj je donesena jednoglasna odluka da se zadrži trenutna kamatna stopa na razini od 0,75%, kao i program kvantitativnih olakšica u visini od 435 milijardi GBP. Članovi MPC BoE su upozorili da bi Brexit bez sporazuma značio sporiji ekonomski rast, kao i rast inflacije. Također, istaknuto je da bi politička situacija mogla dalje da vodi ka dužem razdoblju ukorijenjene neizvjesnosti. Što duže ove neizvjesnosti postoje, posebno u okruženju slabog globalnog rasta, izvjesnije je da će rast tražnje biti ispod potencijala, stvarajući višak ponude. Inflatorni pritisci bi mogli u ovom scenariju biti prigušeni. Ukoliko se desi „glatki“ Brexit, BoE ističe da će se vratiti dugoročnom cilju postupnoga povećanja kamatnih stopa, pretpostavljajući da se globalni rast donekle oporavlja.

Iz Europske komisije je priopćeno da London još uvijek nije predložio alternativu vezano za granicu s Irskom, što je najveći problem u sporazumu o Brexitu. S druge strane, zvaničnici ureda premijera Johnsona su iznijeli optimistične stavove o pitanju sastanka koji je održan prošlog tjedna u Luksemburgu s čelnikom EK Junckerom, ali je, ipak, ponovljeno da će Velika Britanija napustiti EU 31. listopada te neće tražiti produženje roka Brexita. Do ovog roka je ostalo manje od sedam tjedana, a premijer Johnson još uvijek nije postigao sporazum s Briselom o tome kako će se realizirati ovaj proces, ali je iz njegovog ureda priopćeno da će se procesi i pregovori s EU intenzivirati.

Viši sud u Velikoj Britaniji se sastao kako bi razmotrio da li je odluka premijera Johnsona da suspendira Parlament skoro do datuma Brexita bila nezakonita. Prošlog tjedna sud u Škotskoj je presudio da je

odluka bila nezakonita, dok oni koji ove odluke podržavaju nastoje da Viši sud pozove Parlament odmah, ukoliko se donese presuda protiv odluke premijera Johnsona.

Jedan od zagovornika Brexita Farage smatra da će Brexit ponovo biti odgođen jer će Parlament odbiti pokušaj premijera Johnsona da postigne sporazum u posljednjem momentu. Johnson će se pridržavati odluke Višeg suda o pitanju ponovog pozivanja rada Parlamenta, izjavio je vladin ministar najvišem sudu Velike Britanije, dok je odbio da odbaci mogućnost da bi premijer ponovo mogao suspendirati Parlament uoči planiranog roka za Brexit.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G) RUJAN	-	0,2%	1,2%
2.	Inflacija (G/G) KOLOVOZ	1,9%	1,7%	2,1%
3.	Temeljna inflacija (G/G) KOLOVOZ	1,8%	1,5%	1,9%
4.	PPI ulazne cijene u proizvodnju (G/G) KOLOVOZ	-0,1%	-0,8%	0,9%
5.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G) KOLOVOZ	1,7%	1,6%	1,9%
6.	Maloprodaja (G/G) KOLOVOZ	2,8%	2,7%	3,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,88615 na razinu od 0,88300, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2501 na razinu od 1,2478.

JAPAN

MPC BoJ je na prošlotjednom sastanku, u skladu s očekivanjima, zadržao aktualnu monetarnu politiku. Referentna kamatna stopa je ostala nepromijenjena na razini od -0,1%, dok je ciljana razina prinosa na desetogodišnje obveznice zadržana na razini od oko 0%, uz dozvoljene oscilacije od +/-20 baznih bodova. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će se kamatne stope zadržati na niskim razinama još neko vrijeme, najmanje do proljeća 2020. godine. Također, Kuroda je nagovijestio da bi BoJ mogla ublažiti monetarnu politiku na narednom sastanku u listopadu, pozivajući se na rizik nemogućnosti dostizanja ciljane razine inflacije od 2%. Koncem prošlog tjedna BoJ je na redovnoj operaciji otkupa obveznica smanjila iznose za kupovinu obveznica dospjeća od 5 do 40 godina za ukupno 50 milijardi JPY. Ovo je ujedno i prvi put od uvođenja mjere kontrole krive prinosa, odnosno od rujna 2016. godine, da je BoJ istodobno smanjila iznose kupovina u sva tri segmenta ročnosti.

Predsjednik SAD Trump je izjavio da u narednim tjednima namjerava sklopiti trgovinski sporazum s Japanom o pitanju carinskih barijera i digitalne trgovine. Istodobno, ministar financija Japana Aso je istaknuo da navedeni sporazum neće uključivati valutnu klauzulu s obzirom na to da Japan želi izbjeći bilo kakav sporazum koji bi ometao njegovu sposobnost da intervenira na inozemnim tržištima u slučaju nagle aprecijacije JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

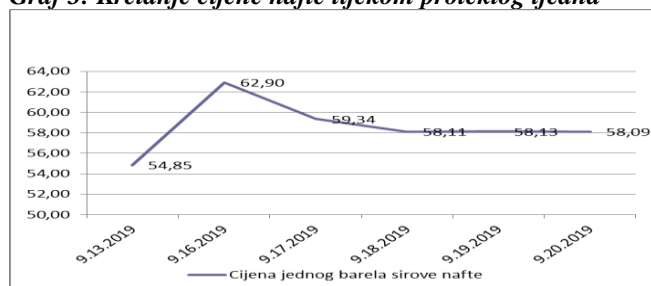
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G) KOLOVOZ	0,3%	0,3%	0,5%
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) KOLOVOZ	-365,4	-136,3	-250,7
3.	Izvoz (G/G) KOLOVOZ	-10,0%	-8,2%	-1,5%
4.	Uvoz (G/G) KOLOVOZ	-10,7%	-12,0%	-1,2%
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) SRPANJ	0,2%	0,2%	-0,7%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 119,72 na razinu od 118,53. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 108,09 na razinu od 107,56.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,85 USD (49,53 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je zabilježila snažan rast od 14,68% u odnosu na prethodni radni dan (najveća razina od 21. svibnja), što je ujedno i najveći dnevni rast cijene ovog energenta od 1991. godine, kada je izbio Zaljevski rat. Najveći utjecaj na rast cijene nafte imali su napadi na naftna postrojenja Saudijske Arabije, što je utjecalo na pad proizvodnje nafte ove zemlje za 50%. Već narednog dana cijena nafte je smanjena nakon što je Reuters objavio da će Saudijska Arabija ubrzo osposobiti proizvodnju. Reuters je prenio vijest da je Saudijska Arabija blizu toga da obnovi 70% dnevne proizvodnje nakon napada na njena postrojenja, dok se u naredna dva do tri tjedna očekuje potpuna obnova procesa proizvodnje. Sredinom tjedna Saudijska Arabija je uvjerila zabrinute kupce da će izvoz nafte i dalje da se normalno realizira, te da će se industrija brzo oporaviti od najtežeg napada u povijesti proizvodnje. Nakon ovih priopćenja, cijena nafte je zabilježila blagi pad. Do kraja tjedna cijena ovog energenta se nije značajnije mijenjala. Saudi Aramco je tijekom vikenda potvrdio svoju opredjeljenost da dostigne 5,7 milijuna barela dnevne izgubljene proizvodnje nafte zbog napada, dok je WSJ citirao zvaničnika Saudijske Arabije koji je istaknuo da situacija „nije sjajna kako se misli“. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 58,09 USD (52,73 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.488,53 USD (1.344,29 EUR). Napadi na naftna postrojenja Saudijske Arabije su početkom tjedna utjecali na rast cijene zlata, jer je izražen rast cijene nafte pojačao zabrinutost za potencijalni rast inflatornih pritisaka, što je potaklo tražnju za zlatom. U narednih nekoliko dana investitori su iščekivali rezultate sastanka FOMC-a, te su očekivali da će Fed ponovo smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih bodova. Nakon što su objavljene vijesti da je FOMC odlučio da referentnu kamatnu stopu snizi za 25 baznih bodova, iako je dao mješovite signale vezano za monetarne olakšice u budućnosti, cijena zlata je smanjena. Usprkos ovom smanjenju referentne kamatne stope, predsjednik Trump je putem svog naloga na Twitteru istaknuo da Fed nije uspio i nije otišao dovoljno u svojim aktivnostima smanjenja kamatne stope, izražavajući zabrinutost oko nastavka trgovinskog rata s Kinom i usporenja globalnog ekonomskog rasta koji će nastaviti da utječe na ekonomiju SAD. Koncem tjedna cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi rast, nakon što je Trump najavio više sankcija Iranu i kako je Kina navodno prekinula trgovinske pregovore sa SAD, što je potaklo tražnju za zlatom kao sigurnom aktivom. Rast cijene zlata koncem tjedna uglavnom je rezultat pojačanih geopolitičkih tenzija. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.516,90 USD (1.376,87 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

